

Arenòsi

Huelheton deth Conselh Generau d'Aran

Denominacion Comarcau de Productes Alimentaris dera Val d'Aran

S'a metut en marcha, era Denominacion Comarcau de Productes Alimentaris dera Val d'Aran. Damb aguesta Denominacion se vò diferenciar aqueri productes que son elaborats ena Val d'Aran, seguint es metòdes tradicionaus, d'aqueri que se hèn dehòra dera madeisha e se servissen deth nòm

"Val d'Aran", en tot dar lòc a confusion entre es consumidors, que en fòrça cassi pensen que crompen productes dera Val d'Aran e en realitat crompen causes que son hètes en comarques vesies. Entà diferenciar es productes aranesi e emparats ena Denominacion Comarcau, s'a establhit un etiquetatge especiau. Cau rebrembar que es productes hèti aciù pòrten aguesta etiqueta.

impresi sense adreça

TITOLARS:

Denominacion Comarcau de productes alimentaris dera Val d'Aran.

(Plana 1)

Miei ambient desbloquege eth dusau tunèl de Vielha.

(Plana 2)

Sant Vicenç, patron des estudiants.

(Plana 2)

Eth Conselh Generau d'Aran invertirà 22 milions de pessetes ena limpiesa deth Garona.

(Plana 2)

Oficina der I.C.C. en Conselh Generau d'Aran.

(Plana 3)

Vau. Concors Bigordan d'Expression Gascona.

(Plana 3)

Setau edicion deth Prèmi literari deth Conselh Generau d'Aran "Mn. Jusèp Condò Sambeat"

(Plana 4)

Depòsit Legau: L-516-1994

15-02-97/Num.: 26

Miei ambient desbloquege eth dusau tunèl de Vielha.

Era principau preocupacion serie es tarcum e era contaminacion des rius Nere e Noguèra Ribagorçana.

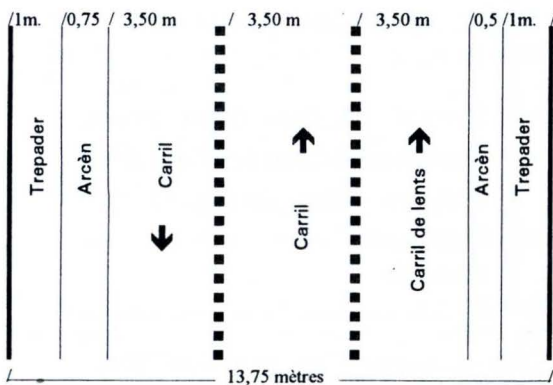
Aguest nau tunèl damb un pressupòst iniciu de 7.751 milions de pessetes aurà ua longada de 5000 mètres e ua amplada de 13,75 mètres distribuïts dera següenta manera: Tres carrils o vies de 3,50 mètres, un d'eri entà veïculs lents, dus arcèns de 0,50 m. eth de pujada e 0,75 m. eth de baishada e un trepader o acèra de 1 m. d'amplada cada ua. Ath long deth tunèl i aurà cinc avoraders en cas de demorar en pana es veïculs. Eth vielh tunèl demorarà junhut damb eth nau tunèl per cinc petites galleries e aurà era foncion de tunèl de ventilacion.

Eth problèma principau ei es 497.000 m³ de tarcum que calerà depositar enes dus costats deth tunèl sense crear cap de transtorn miei ambientau. Per aquerò se prepausa qu'aquest tarcum servisque entara ampliacion dera carretèra Nacionau 230 dera boca Nòrd deth Tunèl enquia Vielha.

Ua des principaus preocupacions entara Generalitat, ecologistes, entitats dera Val d'Aran e era Nauta Ribagorça ei era contaminacion des aigües sosterranhes e des arrius Noguèra Ribagorçana e Nere pera maquinària e es plantes de hormigons e godrons.

A compdar d'aguestes resolucions ja se poirà licitar eth projècte definitiu e era òbra en tot modificar es demanes de Miei ambient, encara qu'eth govèrn centrau non a mercat eth programa d'execucion dera madeisha.

Per un aute costat eth Conselh Generau a reclamat ath Ministèri de Foment que condicione e shamplisque era carretèra Nacionau 230 des dera Boca Nòrd enquiara capitau aranesa.

25 de gèr Sant Vicenç, patron des estudiants.

Lèu en tota era Val d'Aran ei tradicionau celebrar era hèsta der estudiant entà Sant Vicenç.

Antigament s'amassauen es mainatges deth pòble en ua còlha presidits peth mèts gran que potaue ua espada de husta, un aute des mainatges portaue un ast e un aute un morralet. Era vesilha de Sant Vicenç s'amassauen toti e passauen casa per casa e deuant des dera casa e per orden deth mèts gran ath mèts petit recitauen ua petita rima relacionada damb Sant Vicenç:

"Jo neishí entà Nadau,
sò petit com un didau,
e coma sabi de letres,
es hemnes me dan rostetes.

Visca Sant Vicenç!

Tot eth dia caminant
coma un marchant
ar arribar enes pletieus
me dèren sies ueus.

Visca Sant Vicenç!

Dempús d'auer recitat cada un era sua rima, s'apuaven dessús d'un talon e hègen un torn complèt en tot mèter era espada planèra peth dessús deth sòn cap. Alavetz era gent les daue causes coma cansalada, bèth bolh, bèra rosteta, auerassi, escares eca. Era carn e era cansalada deth porcèth les punchauen en ast e es autes causes les portauen en morralet.

Eth dia de Sant Vicenç anauen toti entara missa e dempús der estudi s'amassauen toti entà minjà-se aquerò qu'auien arremassat e hègen ua grana hèsta.

Eth Conselh Generau d'Aran invertirà 22 milions ena limpiesa deth Garona

Eth Conselh Generau d'Aran, demore començar era pròplèu primauera, es òbres de neteja der arriu Garona e era senhalisacion e restauracion de camins transfronterers. Es dus projèctes subvencionats pera Union Europèa formen part deth programa europèu Interreg II damb ua subvencion dera UE deth 50% dera limpiesa.

Eth projècte de limpiesa der arriu Garona compe tamb un pressupòst de 22 milions de pessetes.

Convèni de colaboracion signat enter er Institut Cartografic de Catalunya (ICC) e eth Conselh Generau d'Aran

---

En darrèr numerò der arenòsi hègem referéncia ath convèni de colaboracion signat enter er Institut Cartografic de Catalunya (ICC) e eth Conselh Generau d'Aran, qu'a permetut era dubertura d'ua oficina tecnica en Vielha.

Actuament era faena que desvolope ei basicament relacionada damb es lauegi.

Per çò que hè era prediccion temporau de laueg, pendent es mèsi der iuèrn e primavera, era oficina foncione com a un vertadèr centre de prediccion. Cada dia se reciben es informacions sus er estat deth mantèu nivau procedents deth hilat d'observadors de donades nhèu-meteorologiques (formada per estacions d'esquí, agents forestaus e guardes des refugis de montanha).

Damb aguestes donades, amassa damb era prediccion meteorologica (facilitada per Institut Nacional de Metereologia), s'elabòrè diàriament un huelheton de perill de lauegi entath Pirenèu de Catalonha. En aquest document i apareish eth grad de perill existent en cada un des 8 sectors diferenciats deth Pirenèu catalan, era prediccion a cuert e miei tèrme, era distribucion e er estat deth mantèu e era tendéncia e era evolucion deth perill de lauegi.

Aguesta informacion ei ampliament difonuda a trauèrs de fax as components deth hilat d'observadors, as organismes oficiaus e as miei de comunicacion. Eth public en generau, i pòt accedir telefonant ath contestador 93/4232967, a trauèrs d'Internet ena adreça "<http://www.icc.es/allaus>", o en tot consultar eth Teletèxt de TV3, a on i a ua informacion resumida.

Era cartografia de lauegi consistís ena realizacion de mapes de localizacion de zònes de lauegi a escala 1:25.000, a on se mèrquen totes es zònes afectades pes lauegi.

Era metodologia que se seguís, consistís en prumèr lòc, ena identificacion des zònes de lauegi per miei de fòtos aèries. En segon lòc, se realise un reconeishement sus eth terrenh a on se ven senhaus que denòten era existéncia de lauegi. Finauments, se hè ua enquèsta ara poblacion a on se remasse era activitat istorica des lauegi e donades sus era maxima zòna d'arribada, periodicitat, magnitud, trajectòries, eca.

Eth document finau ei un mapa a on se diferéncien en diferenti colors es lauegi qu'an estat interpretats (color iranja) e es qu'an estat observats (color morat).

Eth plan de cartografia que cuelh tot eth Pirenèu de Catalonha, s'a encetat en sector der Aran, e era prumèra fuelha nomentada Aran Nòrd, actuament se trape ena darrèra fassa d'edicion.

Entà quinsevolha ampliacion sus aguesti tèrmes de lauegi vos podetz adreçar ara oficina deth Conselh Generau.

Vau. concors Bigordan d'Espression Gascona

Organisat peth Conselh Generau des Hautes-Pyrénées

Aguesta iniciatiua vò encoratjar es creadors en Occitan, e ajudar a cercar un patrimòni orau.

Aguest concurs ei dubèrt a toti, sense condicions d'edat, ne de lòc de residéncia.

Cada participant aurà de manar eth tèxt damb ua longada de 1 a 10 planes, en vèrs o pròsa e en quinsevolha des grafies occitanes, se non se pòden escriuer tanben se pòt enviar gravat en ua cassetta. Eth tèma deth concurs ei **ERA MIA ESCÒLA**. Es òbres presentades seràn donques creacions sus eth miei escolar qu'es autors viuen o an viscut. I aurà un jurat qu'avalorarà es òbres presentades, aguestes demoraràn en Conselh Generau des Hautes Pyrenées entà hè-les editar en grafia classica modèrna normalisada.

Eth plaç tà presentar es trabalhs acabe eth 25 de març de 1997 ena adreça:

CONSEIL GENERAL DES HAUTES-PYRÉNÉES
Cinquième Concours Bigourdain D'Expression Gasconne.
6, rue de la Bigorre
BP 1324-65013 TARBES cedex

**ÒBRES GUANHADORES DERA
SETAU EDICION DETH PRÈMI LITERARI DETH
CONSELH GENERAU D'ARAN, "MN. JUSÈP
CONDÒ SAMBEAT"**

CATEGORIA DE MAINATGES

NIVÈU A:

CATEGORIA NARRACION

1èr. Prèmi: Ara òbra "Un Conde sus era Val" de Ingrid Jaquet Solé.

Finaliste: "Arren ei entà tostemp" de Joan Estévez Aguirre.

1èr accèssit: "Raisa e es autes mascòtes" de Beatriz García Riart.

2au. accèssit: "Es soldats de Guaus" de Susana Peremartí.

CATEGORIA POÈSIA

1èr. Prèmi: Ara òbra "Eth mèn amic er os" de David Cester Farré.

Finaliste: "Ath cant deth huec" de Berta Monge Santacruz.

1èr. accèssit: "Es quate sasons der an" de Edgar Gerotina Mora.

2au. accèssit: "Er Aranés" de Pol Jaquet Pous.

NIVÈU B

CATEGORIA NARRACION

1èr Prèmi: Ara òbra "Eth pin e era nhèu" de Anna Vergés Pérez.

Finaliste: "Era net des juguets" de Alberto Cavero Saez.

1èr. accèssit: "Vida naua" de Luís Javier Girona Marin.

2au. accèssit: "Mès arrats que persones en pafs" de Iris Fernández Maria.

CATEGORIA POÈSIA

1èr. Prèmi: Ara òbra "Era amistat" de Núria Espot Martínez.

Finaliste: "Er Os" d'Inmaculada Berdiè Mayayo.

1èr. Accèssit: "Eth Banc deth minjador" de Victòria Garrido Estrada.

2au. Accèssit: "Era Leugèra garça" de Marc Tarrau Leja.

NIVÈU C

CATEGORIA NARRACION

1èr. Prèmi: Ara òbra "Istòria d'ua vida" d'Anna Cuito Bautista.

Finaliste: "Era hilha dera lua" de Maite Medan March.

1èr. Accèssit: "Eth pòble Saharai" de Mª Cinta Castillo Rodríguez.

2au. Accèssit: "Enes montanhas de Bausen" de Núria Puyol Tamarit.

CATEGORIA POÈSIA

1èr. Prèmi: Ara òbra "Un mausòn" de Ruben Benet Revilla.

Finaliste: "Ua vida sense diferéncias" de Marga Navarro.

1èr. Accèssit: "Eth Zaire" de Mireia Castet Díaz.

2au. Accèssit: "Era Tèrra" de Guillermo Cavero Saez.

CATEGORIA D'ADULTS

NIVÈU D:

CATEGORIA NARRACION

1èr prèmi ara òbra "Sexuaument diferent" de Mª Carmen López López.

Finaliste: Declarat dessèrt.

Accèssit ara òbra "Escura èra la pèça" de Virgínia Lavabre.

CATEGORIA POÈSIA

1èr prèmi ara poèsia "Ua pregunta sense respòsta" de Carmen Mora Auset.

Finaliste: "Era Nhèu" de Sheila Castet Villadangos

1èr. Accèssit: "Rebrembe" de Isabel Navarri Ramos.

2au. Accèssit: "Sang dera vòsta sang" de Thais Molina Lapedra.

NIVÈU E:

CATEGORIA NARRACION

1èr prèmi ara òbra: "La Cloca" de Joan Lofs Baradat.

Finaliste: "Condes Aranesi" de Santiago Temprado Ordíaz.

1èr. Accèssit: "Auger, Senhor de Les" de Jusèp Balaguerò Sala.

2au. Accèssit: "Nèu Prumèra" de Sèrgi Javaloyès.

CATEGORIA POÈSIA

1èr Prèmi ara poèsia "Tu" de Marcos Nart Moga.

Finaliste: "L'ivèrn passat, la vriuleta" de Aimat de L'Ahitau.

1èr accèssit: "Eth mainatge e eth vent" de Mònica Ferrer-Vidal Cortella.

2au. accèssit: "Aura d'agait" de Franc Bardòu.

Eth Conselh Generau d'Aran, conscient dera sua responsabilitat deuant deth foment e ensenhament der aranés, vò contribuir tot çò que pogue ar esfòrç d'aqueri professionaus que dia a dia hèn possible er ensenhament der aranés, per aquerò e laguens deth marc deth Concors de Mossen Condò a autrejat es següentes ajudes as escòles:

75.000 pts. tara Escòla Garona de Vielha.

50.000 pts. tara ZER.

50.000 pts. tar Institut d'Ensenhament Segondari de Vielha

45.000 pts. tara escòla Alejandro Casona de Les.

45.000 pts. tara escòla Sant Ròc de Bossòst.

Aguestes pessetes se daràn en materiau que sigue útil entath desvolopament der ensenhament der aranés.